

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) เพื่อศึกษาบทบาทของสหกรณ์กองทุนสวนยางที่มีต่อการผลิตและการตลาดยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 3) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของสหกรณ์กองทุนสวนยางกับกลุ่มเกษตรกรที่มีต่อการผลิตและการตลาดยางพาราในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 4) เพื่อศึกษาปัญหาและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการพัฒนาสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้คือสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางและกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งได้สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) จำนวน 282 คน จากแบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences, SPSS/PC⁺)

ผลการวิจัยพบว่าสมาชิกสหกรณ์กองทุนสวนยางส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 44.19 ปี แต่งงานแล้ว ได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนต้น มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนประมาณ 4 – 5 คน/ครัวเรือน มีจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงาน 3 – 4 คน/ครัวเรือน ถือครองพื้นที่ทำสวนยางพาราเฉลี่ย 21.57 ไร่ มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 – 10 ปี สำหรับกลุ่มเกษตรกรสมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 48.14 ปี แต่งงานแล้ว ได้รับการศึกษาชั้นประถมศึกษาตอนต้น มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนประมาณ 4 – 5 คน/ครัวเรือน มีจำนวนสมาชิกที่เป็นแรงงาน 3 – 4 คน/ครัวเรือน ถือครองพื้นที่ทำสวนยางพาราเฉลี่ย 24.45 ไร่ มีระยะเวลาการเป็นสมาชิก 6 – 10 ปี

สำหรับบทบาทของสหกรณ์กองทุนสวนยางที่มีต่อการผลิตยางพาราพบว่า มีบทบาทด้านการจัดหาทุน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ทางการเกษตร และการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรอยู่ในระดับน้อย ส่วนกลุ่มเกษตรกรพบว่า มีบทบาทด้านการจัดหาทุน การจัดหาวัสดุ โดยสหกรณ์กองทุนสวนยางมีบทบาทมากกว่ากลุ่มเกษตรกรทั้งในด้านการจัดหาทุน การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ทางการเกษตร และการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร

สำหรับบทบาทของสหกรณ์กองทุนสวนยางที่มีต่อการตลาดยางพาราพบว่า มีบทบาทด้านการซื้อหรือการรวบรวมผลผลิต ด้านการแปรรูป และด้านการจัดมาตรฐานสินค้าอยู่ในระดับมาก ด้านการขาย ด้านการเก็บรักษา ด้านการขนส่ง และด้านการเสี่ยงภัยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มเกษตรกรพบว่า มีบทบาทด้านการจัดมาตรฐานสินค้าอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการซื้อหรือการรวบรวมผลผลิต และด้านการแปรรูปอยู่ในระดับมาก ด้านการขาย ด้านการเก็บรักษา และด้านการขนส่งอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างด้วยสถิติ $t - test$ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านการซื้อหรือการรวบรวมผลผลิต ด้านการจัดมาตรฐานสินค้า และด้านการเสี่ยงภัย โดยสหกรณ์กองทุนสวนยางมีบทบาทด้านการเสี่ยงภัยมากกว่ากลุ่มเกษตรกร และกลุ่มเกษตรกรมีบทบาทด้านการซื้อและการจัดมาตรฐานสินค้ามากกว่าสหกรณ์กองทุนสวนยาง

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาการพัฒนาสหกรณ์กองทุนสวนยางในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่ามีปัญหาในด้านขาดแคลนเงินทุน ขาดอำนาจในการต่อรองราคา ขาดยานพาหนะเพื่อใช้ขนส่งผลผลิต ขาดการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร และมีกำลังการผลิตจำนวนจำกัด ดังนั้นสหกรณ์ควรระดมทุนจากสมาชิก กู้ยืมเงินทุนจากแหล่งเงินทุนภายนอก ร่วมมือกันระหว่างสหกรณ์โดยรวมกันซื้อ ร่วมกันขาย เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลาง พร้อมทั้งประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเป็นการให้ความรู้เพิ่มเติมในด้านการเกษตรแก่สมาชิก

The objectives of this research were 1) to find out personal and socio - economic characteristics of members of Rubber Cooperatives in Suratthani province ; 2) to examine the Rubber Cooperatives' roles in rubber production and marketing ; 3) to compare the roles of the Rubber Cooperatives and Farmer Groups in rubber production and marketing ; and 4) to find out problems and recommendations concerning improvement of the Rubber Cooperatives in Suratthani province.

The data was collected by means of questionnaires from 282 members of the Rubber Cooperatives and Farmer Groups in Suratthani province selected by accidental sampling, and then analyzed by the SPSS/PC⁺.

It was found that most Rubber Cooperatives' members were males with an average age of 44.19 years, married and had finished a primary school. The average number of household members was 4 – 5 and each household had 3 – 4 people contributing labor. Their average land holding for pararubber-growing was 21.57 rais and they have been members of Rubber Cooperatives for an average of 6 – 10 years. Most Farmer Groups' members were males with an average age of 48.14 years, married and had finished a primary school. The average number of household members was 4 – 5 and each household had family labour of 3 – 4 people. Their average land holding for pararubber-growing was 24.45 rais, and they have been members of Farmer Groups for an average of 6 – 10 years.

In terms of production, the Rubber Cooperatives' roles in capital investment, provision of farm tools, and agricultural knowledge dissemination were at a low level while those of the Farmer Groups were at a lowest level. The comparison between the two organizations by using the t – test showed significant differences in all activities.

In terms of marketing, the Rubber Cooperatives' roles in buying or assembling, processing, and standardization were at a high level and their roles in selling, storage, transportation, and risk were at a moderate level. The Farmer Groups' roles in standardization were at a highest level, those in selling or assembling and processing were at a high level, and those in storage and transportation were at a moderate level. The comparison using the t – test showed significant differences in buying or assembling, standardization, and risk.

The Rubber Cooperatives in Suratthani province were found to have problems of lack of capital investment, bargaining power, transport for production distribution, and agricultural knowledge dissemination, and limited production capacity. Therefore, the Cooperatives should raise funds from members, find investment loans from external sources, cooperate in collective buying and selling to create bargaining power with middlemen and coordinate with other agencies to provide agricultural knowledge to the members.